

व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर स्थापना तथा संचालन कार्यबिधि, २०७६

प्रस्तावना: कृषि तथा पशुपन्धी क्षेत्रमा आधुनिकीकरण, विविधिकरण तथा व्यवसायीकरणको लागि युवा कृषकहरुको ज्ञान, सीप अभिवृद्धि गर्दै स्वरोजगार सृजना गरी आत्मनिर्भर बनाउन सार्वजनिक निजी साझेदारीमा व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर स्थापना गरी लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न बाझ्छनीय भएकोले,

प्रशासकीय कार्यबिधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा २ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गण्डकी प्रदेश सरकारले यो कार्यबिधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम, प्रारम्भ: (१) यस कार्यबिधिको नाम "व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर स्थापना तथा संचालन कार्यबिधि, २०७६" रहेको छ।

(२) यो कार्यबिधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यबिधिमा,-

(क) "आवेदक" भन्नाले लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा समावेश हुन ईच्छुक भई आवेदन पेश गर्ने युवा कृषक सम्झनुपर्दछ।

(ख) "मन्त्रालय" भन्नाले गण्डकी प्रदेशको भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सम्झनुपर्दछ।

(ग) "व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर" भन्नाले सार्वजनिक निजी साझेदारीको मोडेलमा स्थापित लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने र तालिम प्राप्त भएका कृषकहरुलाई व्यवसायिक योजना तयारी गरी कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण गर्ने निकाय सम्झनुपर्दछ।

(घ) "सहभागी छानौट तथा सिफारिस समिति" भन्नाले दफा १० बमोजिमको समिति सम्झनुपर्दछ।

(ड) "साझेदार संस्था" भन्नाले व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर स्थापना गरी लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने संस्था सम्झनुपर्दछ।

(च) "ज्ञान केन्द्र/ विज्ञ केन्द्र" भन्नाले सम्बन्धित कार्यक्षेत्रको कृषि ज्ञान केन्द्र/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र सम्झनुपर्दछ।

परिच्छेद-२

कार्यक्रम संचालनको उद्देश्य

३. उद्देश्य: यो कार्यक्रम संचालनको उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

(क) युवा कृषकहरुलाई नविनतम कृषि प्रविधि सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी व्यवसायिक कृषिको प्रवर्द्धन गर्ने।

(ख) युवा स्वरोजगार तथा उद्यमशिलाताको विकासमा टेवा पुर्याउने।

(ग) युवावर्गलाई कृषि पेशामा आकर्षित गरी रोजगारी तथा आय आर्जनमा बढ़ि गर्ने।

(घ) कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, विविधिकरण तथा व्यवसायीकरणमा जोड दिने।

परिच्छेद-३

व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर संचालन गर्ने साझेदार संस्थाको छनौट

४. सूचना प्रकाशन: (१) मन्त्रालयले व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर संचालन गर्ने साझेदार संस्थाको छनौटको लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन भएपछि इच्छुक संस्थाले सूचनामा तोकिएको समय भित्र अनुसूची १ बमोजिमको कागजातहरू संलग्न राखी आवेदन दिनु गर्नुपर्नेछ।

५. साझेदार संस्था छनौट: (१) साझेदार संस्था छनौटका लागि देहाय बमोजिमको समिति रहनेछ:-

सदस्य, नीति तथा योजना आयोग (कृषि क्षेत्र हर्ने)	- संयोजक
उपसचिवस्तर प्रतिनिधि, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	- सदस्य
उपसचिवस्तर प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	- सदस्य
उपसचिवस्तर प्रतिनिधि, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	- सदस्य
प्रमुख, योजना तथा अनुगमन महाशाखा, मन्त्रालय	- सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले अनुसूची २ बमोजिमको मापदण्डको आधारमा साझेदार संस्था छनौट गर्नेछ।

(३) छनौट भएको निजी क्षेत्रसँग आवश्यक जिम्मेवारी तथा शर्तहरू तोकी मन्त्रालयले समझौता गर्नेछ।

६. भौतिक पुर्वाधार व्यवस्थापन: (१) लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक तालिम तथा आवास भवन निर्माण, प्रयोगात्मक अभ्यासका लागि जग्गा व्यवस्थापन र कृषि यन्त्र तथा उपकरणको व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यहरू निजी क्षेत्रले मन्त्रालयको समन्वयमा गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) अनुसारको कार्यको लागि लागत साझेदारी मन्त्रालयले तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-४

लर्न एण्ड डु तालिम सञ्चालन

७. सूचना प्रकाशन: (१) मन्त्रालयले लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा सहभागी छनौटको लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी आवेदन संकलन गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन भएपछि इच्छुक आवेदकले तोकिएको समयभित्र अनुसूची ३ बमोजिमको कागजातहरू तथा अनुसूची ४ बमोजिमको व्यवसाय सम्बन्धि प्रारम्भिक कार्य योजना सहितको प्रस्ताव संलग्न राखी आवेदन दर्ता गर्नुपर्नेछ।

८. सहभागीको योग्यता: (१) सहभागिको योग्यता देहाय बमोजिम रहनेछ।

- क) १८ वर्ष उमेर पुरा भई ३५ वर्ष ननाघेको।
- ख) गण्डकी प्रदेश भित्र स्थायी वसोबास भएको।
- ग) कम्तिमा दश जोड दुई (+२) वा सो सरहको योग्यता भएको।

९. सहभागी छनौट प्रकृया: तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुन योग्यता पुगेका इच्छुक आवेदकहरूवाट प्राप्त प्रस्तावको अनुसूची ५ अनुसारको छनौटको मापदण्डको आधारमा दफा १० बमोजिमको समितिले

कृपया

१४

२

१५

मूल्याङ्कन गरि प्रतिस्पर्धाको आधारमा सहभागी छनौट गरी स्वीकृतीको लागि मन्त्रालय समक्ष सिफारिस दिइएको अनुगमन गर्नेछ।

१०. सहभागी छनौट तथा सिफारिस समिति: (१) तालिम कार्यक्रमका सहभागीहरुको छनौट गरी मन्त्रालय समक्ष सिफारिस गर्न देहाय बमोजमको समिति रहनेछ।

सदस्य (भूमि व्यवस्था तथा कृषि हेतु), प्रदेश नीति तथा योजना आयोग, गण्डकी प्रदेश	संयोजक सदस्य
प्रमूख (उप सचिवस्तर), योजना तथा अनुगमन महाशाखा, मन्त्रालय	सदस्य
प्रमूख (उप सचिवस्तर), कृषि व्यवसाय प्रबन्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र	सदस्य
प्रमूख (उप सचिवस्तर), पशु सेवा तालिम केन्द्र	सदस्य
प्रमूख (उप सचिवस्तर), खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रबन्धन महाशाखा, मन्त्रालय	सदस्य सचिव
(२) समितिले आवश्यकता अनुसार ज्ञान केन्द्र तथा विज्ञ केन्द्र प्रमुख र अन्य विषय विशेषज्ञ मध्येबाट एक महिला सहित बढिमा २ जनालाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।	

११. तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन: (१) व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरले मन्त्रालयको समन्वयमा लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ।

(२) तालिममा छनौट भएका युवा कृषकहरुले पेश गरेको प्रारम्भिक व्यवसायिक कार्ययोजना परिमार्जन तथा स्वीकृती गरी व्यवसाय सञ्चालनको लागि मन्त्रालयको समन्वयमा व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरले आवश्यक मार्गनिर्देश गर्नेछ।

(३) तालिम पश्चात सहभागीहरुलाई अन द जब तालिम (on the Job Training) मा खटाउन तथा निजी व्यवसाय सञ्चालनका लागि मेन्टोरिङ (Mentoring) गर्ने व्यवस्था व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरले गर्नेछ।

परिच्छेद-५

विविध

१२. आर्थिक व्यवस्थापन: (१) यस कार्यक्रम प्रदेश सरकार र निजी क्षेत्रको लागत साझेदारीमा सञ्चालन हुनेछ।

(२) मन्त्रालयले व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरको उत्पादकत्व, लगानी, प्रतिफल, प्रभाव, सृजनशीलता, रोजगारी, संस्थाप्रतिको आकर्षण जस्ता आयामको विश्लेषण गरी साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि साल वसाली रूपमा आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्नेछ।

(३) व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर सञ्चालन गर्ने साझेदार संस्थाले प्रशिक्षार्थीबाट मन्त्रालयले तोके बमोजिम बाहेक अन्य कुनै किसिमको शुल्क वा रकम लिन पाउने छैन।

१३. अनुगमन तथा निरीक्षण: (१) व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरले सञ्चालन गर्ने लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रमको मन्त्रालय र प्रदेश सरकारका सम्बन्धित निकायहरुले नियमित अनुगमन निरीक्षण गरी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक सुझाव तथा निर्देशन दिन सक्नेछन्।

कृपया

०१५

३

३१०

३१०

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिएको सुझाव तथा निर्देशनको पालना गर्नु व्यवसाय इन्कुवेशनैखरा सेन्टरको कर्तव्य हुनेछ ।

१४. प्रतिवेदन पेश गर्ने: व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टरले लेखा परिक्षण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन मन्त्रालय मार्फत मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा परेमा मन्त्रालयले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

१६. संशोधन: यस कार्यविधि मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।

Amrit *J. J.* *Beri* *Dharmendra*

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर संचालन गर्ने इच्छुक साझेदार संस्थाले निवेदनको साथ पेश गर्नुपर्ने आवश्यक
कागजातहरू

१. संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, स्थायी लेखा नं. को प्रतिलिपि, पछिल्लो आ.व. को करचुक्ता प्रमाणको
प्रतिलिपि,
२. सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य अनुभव खुल्ने कागजात,
३. व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर संचालन सम्बन्धी कार्ययोजना,
४. उपलब्ध जनशक्तिको बायोडाटा,
५. व्यवसाय इन्कुवेसन सेन्टर संचालन गर्ने स्थानीय तहबाट आवश्यक सहयोगको प्रतिबद्धता तथा सिफारिस
पत्र,
६. करार/लिजमा लिईएको जग्गा भएमा न्युनतम २० वर्षको करार समझौताको प्रतिलिपि,
७. जमिनको उपलब्धता सम्बन्धी आवश्यक कागजात,
८. कृषि व्यवसाय सम्बन्धी प्रयोगात्मक अभ्यासका लागि पूर्वाधारको उपलब्धता सम्बन्धी आवश्यक
कागजात।

अनुसूची २
(दफा ५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
साझेदार संस्था छनौटको मापदण्ड

मूल्यांकनका आधार	अधिकतम अंक	प्राप्तांक
१. सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य अनुभव	१०	
(क) ३ वर्ष वा सो भन्दा बढी	१०	
(ख) २ देखि ३ वर्ष	८	
(ग) २ वर्ष भन्दा कम	५	
२. कार्ययोजना	१०	
३. मानव संशाधन उपलब्धता	१०	
४. जमिनको उपलब्धता	१०	
(क) आपनै स्वामित्वको जमिन	१०	
(ख) करार/ लिजमा लिएको जमिन	८	
५. स्थलगत उपयुक्तता	१०	
६. कृषि व्यवसाय सम्बन्धी प्रयोगात्मक अभ्यासका लागि पूर्वाधारको अवस्था	१०	
जम्मा	६० अंक	

(दफा ७ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुन ईच्छुक आवेदकले पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा

श्री भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय,
गण्डकी प्रदेश।

बिषय: लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा सहभागीता सम्बन्धमा।

प्रस्तुत बिषयमा तहौ मन्त्रालयबाट मिति २०...../...../.... गते प्रकाशित सूचना अनुसार तहौबाट सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालन हुने लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुनपौउ भनी तपसिल अनुसारका कागजातहरु यसैसाथ साथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश गर्दछु।

तपशिल:

१. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि
२. शैक्षिक योग्यता, अनुभव, तालिम सम्बन्धी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।
३. सम्बन्धित वडा कार्यालय, विज्ञ केन्द्र वा ज्ञान केन्द्रबाट कृषिमा आश्रित परिवारको सदस्य भएको व्यहोरा खुलेको सिफारिस पत्र वा कृषकको रूपमा सूचीकृत भएको परिचय पत्र सहितको सिफारिसपत्र।
४. तालिम पश्चात संचालन गर्न खोजेको कृषि कार्यको अनुसूची ४ अनुसारको व्यवसाय सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य योजना।
५. तालिम पश्चात व्यवसायिक कृषि पेशामा संलग्न हुने प्रतिबद्धता पत्र।

निवेदकको,

नाम:

दस्तखत:

ठेगाना:

फोन नं.

संकेत

(दफा (७)को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

व्यवसाय सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य योजना

१. व्यवसाय संचालन गरिने स्थानः

२. व्यवसाय संचालन हुने क्षेत्रफलः

३. व्यवसायको पृष्ठभूमि:

४. व्यवसायको उद्देश्यः

५. व्यवसायिक योजनाः

- उत्पादन योजना: उत्पादन क्षमता उल्लेख गर्ने।
- वित्तिय योजना: लगानीको श्रोत तथा नाफा/नोकसान सम्बन्धी विवरण उल्लेख गर्ने।
- बजार योजना: बेचबिखन गर्ने स्थान र प्रक्रिया सम्बन्धी विवरण उल्लेख गर्ने।
- संगठन तथा व्यवस्थापन योजना: कर्मचारी तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य विवरण उल्लेख गर्ने।
- दिगोपना: व्यवसाय दिगोपनाको सुनिश्चितता सम्बन्धी विवरण उल्लेख गर्ने।
- नविन सोच: व्यवसायसँग सम्बन्धित नविनतम सोच उल्लेख गर्ने।

६. अपेक्षित प्रतिफल: व्यवसायको अपेक्षित प्रतिफल उल्लेख गर्ने।

(नोट: यसलाई आधार बनाएर थप/घट गरि प्रस्ताव तयार गर्न सकिनेछ। साथै प्रस्ताव नेपाली वा अंग्रेजी भाषामा पेश गर्न सकिनेछ।)

[Signature]

लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रममा सहभागी छानौटको मापदण्ड

मूल्यांकनका आधार	अधिकतम अंक	प्रासांक
१. शैक्षिक योग्यता	१०	
क) कृषि/पशुपालन सम्बन्धि प्राविधिक शिक्षामा कम्तिमा स्नातक तहको योग्यता	१०	
ख) कृषि/ पशुपालन सम्बन्धि प्राविधिक शिक्षामा कम्तिमा दश जोड दुई (+२) वा सो सरहको योग्यता	७	
ग) दश जोड दुई (+२) वा सो सरहको योग्यता	५	
२. व्यवसायिक योजनाको संरचना	४०	
क) उत्पादन योजना	१०	
ख) वित्तिय योजना	१०	
ग) बजार योजना	५	
घ) संगठन तथा व्यवस्थापन योजना	५	
ड) दिगोपना	५	
च) नविनतम सोच	५	
जम्मा	५० अंक	

[Signature]

[Signature]

[Signature]